

УДК 35.081.73:35.077.1-028.27](477)
DOI: 10.31673/2786-7412.2026.028813

Олександр ПУХКАЛ

доктор наук державного управління, професор,
професор кафедри права та публічного управління
Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир
заслужений працівник народної освіти України
ORCID-ID: 0000-0003-4673-3173
e-mail: pukhkal@ukr.net

Oleksandr PUKHKAL

Doctor of Public Administration, Professor,
Professor of the Department of Law and Public Administration
Ivan Franko Zhytomyr State University, Zhytomyr
Honored Worker of Public Education of Ukraine
ORCID-ID: 0000-0003-4673-3173
e-mail: pukhkal@ukr.net

Анатолій КЛИКОВ

аспірант 3 курсу кафедри публічного управління та адміністрування
Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир
ORCID-ID: 0009-0000-1216-668X
e-mail: wolfakim@gmail.com

Anatoliy KLYKOV

3rd year postgraduate student of the Department of Public Administration and
Management
Ivan Franko Zhytomyr State University, Zhytomyr
ORCID-ID: 0009-0000-1216-668X
e-mail: wolfakim@gmail.com

**ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЕЛЕКТРОННОГО ВРЯДУВАННЯ
ЯК ЗАСІБ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА
В УКРАЇНІ: ВІД СЕРВІСНИХ ПЛАТФОРМ ДО Е-УЧАСТІ**

**INSTRUMENTAL OF E-GOVERNANCE AS A MEANS
OF DIGITALIZING SOCIAL PARTNERSHIP IN UKRAINE:
FROM SERVICE PLATFORMS TO E-PARTICIPATION**

Анотація. Стаття присвячена дослідженню ролі та ефективності інструментарію електронного врядування у процесах цифровізації соціального партнерства в Україні. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю модернізації традиційних форм соціального діалогу та їх інтеграції у єдиний цифровий простір державного управління. У роботі проаналізовано перехід від суто сервісних моделей цифрових платформ (на прикладі порталу «Дія») до

комплексних механізмів е-участі, що забезпечують інклюзивну взаємодію держави, профспілок та роботодавців.

Методологічну основу дослідження становлять системний підхід, компаративний аналіз міжнародного досвіду (зокрема кейсів Естонії та Німеччини) та метод узагальнення нормативно-правової бази. Досліджено функціональні можливості сучасних е-платформ, систем електронних консультацій та петицій як інструментів формування державної соціальної політики.

Наукова новизна роботи полягає в обґрунтуванні необхідності посилення інституційної спроможності суб'єктів соціального діалогу до цифрової взаємодії та легітимізації результатів онлайн-переговорів. Виявлено ключові бар'єри цифровізації: регіональну цифрову нерівність, недостатній рівень цифрової грамотності та фрагментарність інтеграції державних реєстрів. Доведено, що стратегічним вектором розвитку електронного врядування у сфері соціального партнерства є створення інтегрованих екосистем, які трансформують дистанційну комунікацію у повноцінну цифрову демократію. Сформульовано рекомендації щодо вдосконалення законодавства України в частині надання юридичної сили електронним формам соціального діалогу.

Ключові слова: електронне врядування, соціальний діалог, цифрові платформи, портал «Дія», е-участь, соціальне партнерство, цифрова трансформація, електронні консультації.

Abstract. The article is devoted to the study of the role and efficiency of e-governance tools in the processes of digitalization of social partnership in Ukraine. The relevance of the study is conditioned by the necessity of modernizing traditional forms of social dialogue and their integration into a unified digital space of public administration. The paper analyzes the transition from purely service-oriented models of digital platforms (using the «Diia» portal as an example) to complex e-participation mechanisms that ensure inclusive interaction between the state, trade unions, and employers.

The methodological basis of the study consists of a systematic approach, a comparative analysis of international experience (specifically the cases of Estonia and Germany), and the method of generalizing the regulatory and legal framework. The functional capabilities of modern e-platforms, systems of electronic consultations, and petitions as tools for forming state social policy are investigated.

The scientific novelty of the work lies in substantiating the need to strengthen the institutional capacity of social dialogue subjects for digital interaction and the legitimization of online negotiation results. Key barriers to digitalization are identified: regional digital inequality, insufficient levels of digital literacy, and the fragmentary integration of state registers. It is proven that the strategic vector of e-governance development in the field of social partnership is the creation of integrated ecosystems that transform remote communication into a full-fledged digital democracy. Recommendations are formulated for improving Ukrainian legislation regarding the granting of legal force to electronic forms of social dialogue.

Keywords: e-governance, social dialogue, digital platforms, «Diia» portal, e-participation, social partnership, digital transformation, electronic consultations.

Постановка проблеми. Цифрова трансформація державного управління є одним із ключових напрямів модернізації публічного сектору у XXI столітті [1; 2; 9, р. 35; 10, р. 22]. В умовах розвитку інформаційного суспільства та цифрової економіки електронне врядування поступово перетворюється на базовий інструмент взаємодії між державою, громадянами, бізнесом і громадськими організаціями. Особливого значення ці процеси набувають у сфері соціального діалогу, який передбачає взаємодію органів державної влади, організацій роботодавців, профспілок та громадськості щодо формування соціально-економічної політики, регулювання трудових відносин і забезпечення соціальної стабільності.

В Україні цифровізація державного управління набула особливої актуальності у зв'язку з адміністративними реформами, розвитком електронних публічних послуг, впровадженням порталу «Дія» [1; 2; 4, с. 589], систем електронного документообігу, електронних консультацій та інших інструментів електронної демократії. Разом з тим, цифровізація соціального діалогу як окремого напрямку публічного управління залишається недостатньо дослідженою як у теоретичному, так і у практичному вимірі. Більшість досліджень електронного врядування в Україні зосереджені на електронних послугах, відкритих даних та цифрових сервісах, тоді як питання використання цифрових інструментів для організації консультацій з громадськістю, взаємодії з соціальними партнерами та підтримки колективних переговорів розглядаються фрагментарно.

У сучасних умовах цифрові платформи, електронні консультації, онлайн-комунікація та електронний документообіг стають важливими інструментами організації соціального діалогу [3, р. 114; 7, с. 163], що дозволяють розширити участь громадян і організацій у процесах прийняття рішень, підвищити прозорість діяльності органів влади та забезпечити більш ефективну комунікацію між державою та суспільством. Водночас розвиток електронного врядування у сфері соціального діалогу в Україні супроводжується низкою проблем, пов'язаних із нормативно-правовим регулюванням, інституційною спроможністю органів влади, рівнем цифрової грамотності населення та технічною інфраструктурою [2; 6, р. 91; 8].

У зв'язку з цим виникає потреба у науковому аналізі сучасних практик впровадження електронного врядування у сфері соціального діалогу в Україні, визначенні основних інструментів цифрової взаємодії між державою та соціальними партнерами, а також виявленні проблем і перспектив подальшого розвитку цифровізації соціального діалогу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розвитку електронного врядування та цифровізації публічного управління активно досліджуються як зарубіжними, так і українськими науковцями [1; 6, р. 89]. У науковій літературі електронне врядування розглядається як нова модель організації публічного управління, що базується на використанні інформаційно-комунікаційних технологій для підвищення ефективності діяльності органів влади, забезпечення прозорості управлінських процесів та розширення участі громадян у прийнятті рішень. Значний внесок у дослідження теоретичних засад електронного врядування зробили зарубіжні дослідники, які розглядають цифрову трансформацію держави як складову ширшої концепції цифрового урядування (digital government), відкритого врядування (open government) та електронної демократії.

У звітах міжнародних організацій, зокрема Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD), Світового банку, Програми розвитку ООН (UNDP), електронне врядування розглядається як інструмент підвищення якості державних послуг, розвитку відкритих даних, підвищення підзвітності органів влади та залучення громадян до процесів формування державної політики [9, р. 74; 10, р. 41]. Особлива увага у цих дослідженнях приділяється розвитку цифрових платформ взаємодії між державою та суспільством, електронним консультаціям, електронним петиціям, відкритим бюджетам та іншим інструментам електронної демократії. У щорічних звітах ООН з електронного урядування (UN E-Government Survey) підкреслюється, що розвиток електронних сервісів поступово трансформує відносини між державою та громадянами, сприяючи переходу від моделі адміністративного управління до моделі партнерської взаємодії.

Трансформація соціального діалогу під впливом цифрових технологій є глобальним трендом, що детально аналізується у межах діяльності Міжнародної організації праці (МОП) та інституцій Європейського Союзу. У звітах МОП підкреслюється, що цифровізація не лише спрощує комунікацію, а й створює нові форми колективних відносин, які потребують адекватного регулювання. Зокрема, концепція «цифрового соціального діалогу» передбачає використання алгоритмічного управління та великих даних (Big Data) для моніторингу ринку праці, прогнозування потреби у навичках та оперативного узгодження інтересів сторін виробничого процесу [16, pp. 28–31].

Досвід країн Європейського Союзу, зокрема Естонії, Данії та Німеччини, демонструє різні моделі інтеграції цифрових інструментів у систему соціального партнерства. Естонія, як світовий лідер електронного урядування, впровадила систему X-Road, яка забезпечує безперешкодний обмін даними між державними реєстрами, профспілками та об'єднаннями роботодавців. Це дозволяє автоматизувати процес перевірки репрезентативності організацій соціальних партнерів та забезпечує прозорість під час підписання електронних колективних угод. Естонська модель базується на повній довірі до цифрового підпису та інтегрованості всіх суб'єктів у єдиний цифровий простір, що мінімізує бюрократичні бар'єри у трудовому праві.

У Німеччині акцент зміщено на цифровізацію діяльності виробничих рад (Betriebsrat). Німецьке законодавство було адаптоване таким чином, щоб дозволити проведення засідань рад та голосування через захищені відеоплатформи, що стало критично важливим під час пандемії. Більше того, у ФРН активно розвиваються цифрові платформи для галузевих переговорів, де сторони можуть використовувати аналітичні інструменти для моделювання економічних наслідків підвищення заробітної плати у режимі реального часу. Це перетворює соціальний діалог із формального процесу обміну вимогами на науково обґрунтовану дискусію, що базується на точних даних [16, pp. 44–52].

Окремої уваги заслуговує ініціатива Європейської Комісії «Digital Agenda for Europe», яка стимулює розвиток електронної участі (e-participation) через портал «Have Your Say». Цей інструмент дозволяє соціальним партнерам на загальноєвропейському рівні впливати на підготовку директив ЄС ще на етапі їхнього планування.

Важливим аспектом є те, що європейські стандарти передбачають обов'язкову кібербезпеку та захист персональних даних учасників діалогу, що регламентується Загальним регламентом про захист даних (GDPR) [16, pp. 60–63].

Для України адаптація європейського досвіду має стратегічне значення в межах виконання Угоди про асоціацію з ЄС. Міжнародні стандарти вказують на необхідність створення не просто сервісних платформ (як-от видача довідок), а інтерактивних екосистем, де профспілки та роботодавці мають рівний доступ до цифрових інструментів впливу на державну політику. Це передбачає перехід від «електронної адміністрації» до «електронного урядування» (e-governance), де технології стають інструментом інклюзивного діалогу та демократичного контролю за соціально-економічними процесами. Таким чином, вивчення міжнародних практик дозволяє ідентифікувати оптимальні шляхи модернізації вітчизняної системи соціального партнерства, враховуючи необхідність гармонізації українського законодавства з цифровими стандартами Європейського простору [16].

Окремий напрям досліджень стосується соціального діалогу як механізму узгодження інтересів держави, роботодавців та працівників. Теоретичні основи соціального діалогу, його інституційні моделі та роль у формуванні соціально-економічної політики розглядалися у працях зарубіжних та українських науковців у сфері трудових відносин, публічного управління та соціальної політики. У дослідженнях Міжнародної організації праці соціальний діалог визначається як процес переговорів, консультацій та обміну інформацією між представниками уряду, роботодавців і працівників з питань економічної та соціальної політики [16, р. 12]. У сучасних умовах цей процес дедалі більше пов'язується з використанням цифрових інструментів комунікації, електронних платформ та систем електронного документообігу.

В українській науковій літературі питання електронного врядування досліджуються переважно у контексті цифровізації державних послуг, розвитку відкритих даних, електронної демократії та цифрової трансформації публічного управління. Значна увага приділяється функціонуванню порталу «Дія», системи електронних петицій, відкритих державних реєстрів та електронного документообігу в органах державної влади. Водночас питання використання електронного врядування безпосередньо у сфері соціального діалогу, зокрема для організації консультацій з громадськістю, взаємодії органів влади з профспілками та організаціями роботодавців, електронного супроводу колективних переговорів та цифровізації діяльності тристоронніх соціально-економічних рад, залишаються недостатньо дослідженими.

Таким чином, аналіз наукових праць та аналітичних матеріалів міжнародних організацій свідчить, що, незважаючи на значну кількість досліджень у сфері електронного врядування та соціального діалогу окремо, питання цифровізації соціального діалогу в Україні, використання електронних платформ, електронних консультацій та цифрових інструментів взаємодії між державою та соціальними партнерами потребують подальшого наукового осмислення [3, р. 118; 4, с. 601]. Саме це зумовлює необхідність проведення даного дослідження.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження інструментарію електронного врядування як засобу цифровізації соціального партнерства в Україні та аналіз механізмів переходу від сервісних платформ до моделей активної е-участі.

Для досягнення поставленої мети у статті передбачено вирішення таких завдань:

- дослідити державну політику цифровізації публічного управління в Україні;
- проаналізувати функціонування цифрових платформ державних послуг, зокрема порталу «Дія»;
- розглянути механізми електронних консультацій та інструменти електронної демократії в Україні;
- дослідити використання електронного документообігу та електронного підпису у взаємодії держави з громадянами та соціальними партнерами;
- визначити основні проблеми цифровізації соціального діалогу в Україні; окреслити перспективи розвитку електронного врядування у сфері соціального діалогу в контексті європейської інтеграції та цифрової трансформації державного управління.

Об'єктом дослідження є система електронного врядування в Україні, а предметом дослідження – цифрові інструменти та механізми, що використовуються у сфері соціального діалогу, електронних консультацій та взаємодії держави із соціальними партнерами.

Методологічною основою дослідження є загальнонаукові та спеціальні методи наукового пізнання, зокрема метод аналізу та синтезу, порівняльний метод, системний підхід, а також метод узагальнення наукових і нормативно-правових джерел.

Виклад основного матеріалу дослідження. Становлення електронного врядування в Україні охоплює не лише сферу надання адміністративних послуг, але й трансформує механізми взаємодії держави з інститутами громадянського суспільства, професійними спілками, організаціями роботодавців та іншими суб'єктами соціального партнерства. У зв'язку з цим особливого значення набуває цифрова трансформація соціального діалогу, який розглядається як система взаємодії між державою, працівниками та роботодавцями, спрямована на узгодження соціально-економічних інтересів і формування державної соціальної політики [1; 2; 6, р. 90].

Традиційно соціальний діалог здійснювався через діяльність тристоронніх соціально-економічних рад, проведення переговорів, консультацій та укладення колективних угод. Разом із розвитком цифрових технологій у сфері державного управління відбувається поступове перенесення частини цих процесів у електронне середовище. Зокрема, використовуються системи електронного документообігу, онлайн-консультації, електронні звернення громадян, публічні обговорення проєктів нормативно-правових актів, а також цифрові платформи комунікації між органами влади та соціальними партнерами [3, р. 116; 7, с. 165].

Важливим елементом електронної взаємодії є офіційні вебсайти органів державної влади, на яких оприлюднюються проєкти нормативно-правових актів, інформація про проведення консультацій з громадськістю, результати громадських обговорень та аналітичні матеріали. За допомогою цих ресурсів громадські організації, професійні спілки, організації роботодавців та громадяни можуть

подавати пропозиції, зауваження та коментарі до проєктів управлінських рішень. Використання електронних ресурсів розширює можливості участі громадян у процесах формування державної політики та сприяє розвитку механізмів зворотного зв'язку між державою і суспільством [3, р. 116].

Суттєве значення для розвитку цифрового соціального діалогу мають платформи електронних петицій, які функціонують як на рівні центральних органів державної влади, так і на рівні органів місцевого самоврядування. Використання електронних петицій забезпечує можливість ініціювання громадянами розгляду суспільно важливих питань органами влади, що сприяє розширенню участі громадян у процесах державного управління та формуванні державної політики [3, р. 119; 7, с. 166]. Незважаючи на те, що електронні петиції не належать до класичних інструментів соціального діалогу, вони виконують важливу комунікаційну функцію між суспільством і державою та можуть розглядатися як один із інструментів електронної демократії.

Крім того, розвиток електронного врядування сприяв поширенню онлайн-консультацій, громадських обговорень та електронних опитувань, які проводяться через вебпортали органів державної влади або спеціалізовані платформи електронної участі [3, р. 121; 4, с. 606]. Використання таких інструментів дозволяє залучати значно ширше коло учасників порівняно з традиційними публічними слуханнями, оскільки участь у консультаціях не залежить від місця проживання або фізичної присутності учасників. Для України це має особливе значення з огляду на значну територію держави, територіальні відмінності у доступності адміністративних центрів та необхідність забезпечення рівних можливостей участі громадян у процесах формування державної політики.

Електронні платформи поступово перетворюються на важливий інструмент розвитку соціального діалогу в Україні, забезпечуючи більш відкриту, прозору та доступну взаємодію між державою, громадянами та соціальними партнерами. Водночас рівень цифрової трансформації соціального діалогу поки що залишається нижчим, ніж рівень цифровізації адміністративних послуг, що свідчить про наявність значного потенціалу для подальшого розвитку електронної взаємодії у цій сфері [3, р. 121; 4, с. 606].

Ключову роль у цифровій трансформації державного управління в Україні відіграє єдиний державний вебпортал електронних послуг «Дія» [1; 4, с. 594]. Даний проєкт виступає не лише сервісним інструментом, а й інтеграційною платформою, що об'єднує державні реєстри в єдину цифрову екосистему. Функціонування порталу базується на принципі «єдиного вікна», що забезпечує автоматизацію міжвідомчої взаємодії та мінімізує адміністративне навантаження на користувачів.

З позицій розвитку соціального діалогу, портал «Дія» формує необхідну інфраструктурну основу для дистанційної взаємодії суб'єктів трудових відносин із державою. Хоча портал не є спеціалізованим майданчиком для колективних переговорів, він опосередковано впливає на систему соціального партнерства через цифровізацію послуг, пов'язаних із трудовою діяльністю, соціальним захистом та реєстрацією бізнесу.

Особливої актуальності ці сервіси набули в умовах пандемії COVID-19 та повномасштабної війни, забезпечивши безперервність надання соціальної допомоги та реалізацію антикризових заходів підтримки громадян і підприємців. У перспективі розвиток порталу має трансформуватися з суто сервісної моделі у

комунікаційну, що передбачає впровадження інтегрованих механізмів зворотного зв'язку, онлайн-опитувань та цифрових консультацій із соціальними партнерами щодо формування державної політики [8; 10, р. 57].

Однією з ключових форм електронної участі громадян у процесах державного управління є електронні консультації з громадськістю, які поступово стають важливим інструментом комунікації між органами державної влади та суспільством [3, р. 117; 7, с. 164]. Консультації з громадськістю розглядаються як механізм залучення громадян, громадських організацій, профспілок, організацій роботодавців та інших заінтересованих сторін до процесу підготовки управлінських рішень і формування державної політики.

Правове регулювання проведення консультацій з громадськістю в Україні передбачає можливість проведення публічних обговорень, громадських слухань, круглих столів, опитувань та електронних консультацій [11; 12]. У зв'язку з цифровізацією державного управління все більша частина таких консультацій здійснюється із використанням електронних ресурсів, зокрема офіційних вебсайтів органів виконавчої влади, спеціалізованих платформ громадської участі та електронних сервісів зворотного зв'язку.

Перехід до електронних консультацій має низку переваг порівняно з традиційними формами громадських обговорень [3, р. 122; 4, с. 608]. Насамперед, електронний формат дозволяє залучити до обговорення значно ширше коло учасників, оскільки участь у консультаціях не залежить від місця проживання чи можливості особистої присутності на заходах. Крім того, електронні платформи забезпечують фіксацію всіх поданих пропозицій та зауважень, що підвищує прозорість процесу прийняття рішень і створює можливість подальшого аналізу громадської думки.

У сфері соціального діалогу електронні консультації можуть використовуватися для обговорення проєктів законів та інших нормативно-правових актів у сфері праці, зайнятості, соціального захисту, оплати праці, соціального страхування та інших соціально-економічних питань. Участь у таких консультаціях можуть брати як організації соціальних партнерів, так і окремі громадяни, що розширює традиційні механізми соціального діалогу та сприяє формуванню більш відкритої моделі державного управління.

До інструментів електронної демократії, які опосередковано пов'язані з соціальним діалогом, належать також електронні петиції, онлайн-опитування, громадські бюджети та інші форми цифрової участі громадян у прийнятті рішень на державному та місцевому рівнях. Використання таких інструментів сприяє розвитку комунікації між державою та громадянським суспільством, підвищує рівень прозорості управлінських процесів та створює додаткові можливості для врахування громадської думки під час формування державної політики.

У цілому розвиток електронних консультацій та інших інструментів електронної демократії свідчить про поступовий перехід від традиційних форм взаємодії держави і суспільства до цифрових моделей участі, які характеризуються більшою відкритістю, доступністю та швидкістю комунікації.

Ефективність впровадження електронного врядування у сфері соціального партнерства безпосередньо залежить від інституційної спроможності його ключових учасників: органів державної влади, професійних спілок та організацій роботодавців. На сучасному етапі в Україні спостерігається певна асиметрія у цифровому розвитку цих інституцій. Якщо органи виконавчої влади, завдяки

реалізації загальнодержавних стратегій цифровізації, мають сталу технологічну базу та регламентовані процедури електронного документообігу, то для багатьох громадських об'єднань та профспілкових організацій перехід до цифрового формату роботи залишається складним викликом.

Інституційна спроможність професійних спілок у контексті цифровізації має розглядатися у двох аспектах: внутрішньому (цифровізація внутрішніх управлінських процесів, збір внесків, комунікація з членами профспілки) та зовнішньому (участь у тристоронніх консультаціях, електронне погодження нормативно-правових актів). Аналіз поточної ситуації свідчить, що більшість галузевих профспілок в Україні використовують цифрові інструменти переважно як канали одностороннього інформування (через вебсайти або соціальні мережі), тоді як механізми інтерактивної взаємодії та електронного голосування під час прийняття рішень використовуються фрагментарно. Це створює ризик «цифрового розриву» між державою, що стрімко трансформується, та соціальними партнерами, які подекуди зберігають застарілі бюрократичні процедури [5, с. 58].

Аналогічна ситуація спостерігається і в організаціях роботодавців. Попри вищий рівень технічного оснащення бізнес-сектору, консолідація позицій роботодавців через цифрові платформи для участі в національному соціальному діалозі потребує вдосконалення. Ключовою проблемою тут є відсутність єдиних стандартів електронної ідентифікації представників сторін діалогу, що ускладнює легітимізацію результатів онлайн-переговорів [12; 16, р. 48].

Зокрема, важливим питанням є юридичний статус електронних протоколів засідань тристоронніх соціально-економічних рад та електронних підписів під галузевими угодами. Чинне законодавство України у сфері електронного документообігу та цифрової взаємодії [11; 12] потребує доповнення нормами, які б чітко визначали юридичну силу рішень, прийнятих за допомогою засобів телекомунікаційного зв'язку та систем електронного голосування. Без належного правового закріплення цих процедур цифровізація соціального діалогу залишатиметься на рівні «неформальних консультацій», що не мають прямих правових наслідків для державної політики.

Окремої уваги заслуговує питання створення спеціалізованих цифрових хабів для соціальних партнерів. Такі платформи могли б виконувати роль депозитаріїв колективних угод, майданчиків для автоматизованого моніторингу виконання соціальних зобов'язань та інструментів оперативного збору аналітичних даних. Впровадження таких систем дозволило б перейти від епізодичних зустрічей до безперервного моніторингу стану соціально-трудових відносин у режимі реального часу [16, pp. 70–72]. Таким чином, інституційна спроможність сторін діалогу має розвиватися паралельно з державною інфраструктурою, забезпечуючи синергію у процесі прийняття суспільно важливих рішень.

Незважаючи на суттєвий прогрес у розвитку електронного врядування в Україні, цифровізація соціального діалогу супроводжується низкою системних проблем, які мають технологічний, організаційний, правовий та соціальний характер [2; 6; 8]. Аналіз сучасного стану цифрової трансформації публічного управління свідчить, що рівень розвитку електронних сервісів значно випереджає розвиток цифрових механізмів участі громадян та соціальних партнерів у формуванні державної політики, що створює певний дисбаланс між сервісною та комунікативною складовими електронного врядування.

Однією з ключових проблем залишається нерівномірність розвитку цифрової інфраструктури на території України. Рівень доступу до швидкісного інтернету, цифрових послуг та електронних сервісів суттєво відрізняється залежно від регіону, що впливає на можливості участі громадян у електронних консультаціях, використанні цифрових платформ та інших формах електронної взаємодії з органами державної влади. Така ситуація призводить до виникнення цифрової нерівності, коли частина громадян має значно більше можливостей для участі у процесах державного управління, ніж інші [2; 5, с. 57].

Іншим важливим фактором є рівень цифрової грамотності населення, який також залишається нерівномірним. Хоча значна частина населення активно користується цифровими сервісами, окремі соціальні групи, зокрема люди старшого віку, мешканці сільських територій та соціально вразливі категорії населення, мають обмежені навички використання електронних послуг та цифрових платформ. Це обмежує можливості використання електронних інструментів соціального діалогу та електронної демократії, оскільки участь у цифрових консультаціях потребує певного рівня цифрової компетентності [1; 5, с. 59].

Суттєвою проблемою залишається також недостатній рівень інтеграції інформаційних систем органів державної влади та місцевого самоврядування. Незважаючи на розвиток цифрових платформ та електронних сервісів, багато державних реєстрів та інформаційних систем функціонують автономно, що ускладнює обмін інформацією та створення комплексних цифрових сервісів. Для ефективного функціонування електронного врядування необхідною є повноцінна інтеграція державних інформаційних систем, електронних реєстрів та цифрових платформ взаємодії.

Окрему групу проблем становлять правові та організаційні аспекти розвитку цифрового соціального діалогу. Нормативно-правова база у сфері електронного врядування та цифрової взаємодії [11; 12; 14; 16, р. 80] формувалася в умовах традиційних форм комунікації і не завжди враховує можливості використання електронних консультацій, онлайн-переговорів, електронного документообігу та цифрових платформ взаємодії. У зв'язку з цим виникає потреба адаптації нормативно-правової бази до умов цифрової трансформації публічного управління.

Отже, цифровізація соціального діалогу в Україні супроводжується низкою проблем, вирішення яких потребує комплексного підходу, що включає розвиток цифрової інфраструктури, підвищення рівня цифрової грамотності населення, інтеграцію державних інформаційних систем, удосконалення нормативно-правової бази та забезпечення інформаційної безпеки.

Висновки і пропозиції. У результаті проведеного дослідження встановлено, що впровадження електронного врядування в Україні поступово трансформує механізми взаємодії між державою, громадянами, бізнесом та інститутами громадянського суспільства, що безпосередньо впливає на розвиток соціального діалогу. Цифровізація державного управління сприяє переходу від традиційних адміністративних моделей управління до цифрових моделей взаємодії, які характеризуються більшою відкритістю, прозорістю та доступністю для громадян і соціальних партнерів.

У статті встановлено, що сучасні практики електронного врядування у сфері соціального діалогу в Україні включають використання електронних платформ державних послуг, порталу «Дія», електронних консультацій з громадськістю, електронних петицій, відкритих даних та електронного документообігу. Особливе місце серед цифрових інструментів займає портал «Дія», який можна розглядати не лише як платформу надання адміністративних послуг, але й як інструмент цифрової взаємодії держави і суспільства, реалізації соціальної політики та розвитку електронної демократії.

Доведено, що електронні консультації та інші інструменти електронної демократії розширюють можливості участі громадян та інститутів громадянського суспільства у формуванні державної політики, підвищують прозорість діяльності органів влади та сприяють розвитку відкритого врядування. Разом із тим встановлено, що цифровізація соціального діалогу в Україні супроводжується низкою проблем, серед яких нерівномірний розвиток цифрової інфраструктури, недостатній рівень цифрової грамотності населення, недостатня інтеграція інформаційних систем органів влади, а також необхідність удосконалення нормативно-правової бази у сфері електронного врядування та соціального діалогу.

Перспективи розвитку електронного врядування у сфері соціального діалогу пов'язані зі створенням інтегрованих цифрових платформ взаємодії держави, громадян та соціальних партнерів, розвитком електронної ідентифікації, удосконаленням електронних консультацій, інтеграцією до європейського цифрового простору та підвищенням рівня цифрової грамотності населення. Подальші дослідження у цьому напрямі можуть бути пов'язані з аналізом ефективності електронних консультацій, цифрових платформ соціального діалогу та впливу цифровізації на розвиток системи соціального партнерства.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Yevtushenko O. Digitalization of public administration and its peculiarities as a tool for socio-economic transformation in Ukraine. Public Administration and Regional Development. 2023. URL: <https://pard.mk.ua/index.php/journal/article/view/390> (дата звернення: 16.04.2026).
2. Kolesnikova K. Digitization of public services in Ukraine: successes and challenges of digital transformation. Foreign Trade: Economics, Finance, Law. 2024. URL: <https://www.eu-scientists.com/index.php/fag/article/view/15> (дата звернення: 16.04.2026).
3. Antonova O. Electronic democracy and digital state as instruments of civil society development in Ukraine. Public Management and Administration. 2025. URL: <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2025-15-02-04> (дата звернення: 16.04.2026).
4. Чукут С. А. Організація надання електронних послуг в Україні. Публічне управління та регіональний розвиток. 2023. № 20. С. 589–613.
5. Бондар Г. Л. Цифрова трансформація публічного управління та політика відкритих даних в Україні. Публічне управління та регіональний розвиток. 2021. № 12. С. 97–123.

6. Spytka L. E-government in Ukraine and the world: comparative legal analysis. *Social and Legal Studies*. 2024. Vol. 7, № 1. P. 88–95.
7. Kirin R. Problems of development of e-democracy and e-governance law in Ukraine. *Journal of Law and Public Administration*. 2025. № 1. P. 161–176.
8. Gustafsson M. Adaptive governance and digital technologies in Ukraine during war. *Government Information Quarterly*. 2025. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0740624X25000504> (дата звернення: 16.04.2026).
9. E-Government Survey 2024. New York : United Nations Department of Economic and Social Affairs, 2024. 280 p.
10. Digital Government Index 2023: Results and Key Findings. Paris : OECD Publishing, 2023. 115 p.
11. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22 трав. 2003 р. № 851-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 36. Ст. 275.
12. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05 жовт. 2017 р. № 2155-VIII. Голос України. 2017. 07 листоп. (№ 206).
13. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05 жовт. 2017 р. № 2163-VIII. Офіційний вісник України. 2017. № 89. С. 12–35.
14. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні : Закон України від 15 лип. 2021 р. № 1667-IX. Урядовий кур'єр. 2021. 12 серп. (№ 154).
15. Про захист персональних даних : Закон України від 01 черв. 2010 р. № 2297-VI. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 34. Ст. 481.
16. Digital Social Dialogue: Opportunities and Challenges. Geneva : International Labour Organization, 2023. 94 p.

REFERENCES

1. Yevtushenko, O. (2023). Digitalization of public administration and its peculiarities as a tool for socio-economic transformation in Ukraine. *Public Administration and Regional Development*. Retrieved from <https://pard.mk.ua/index.php/journal/article/view/390> [In English].
2. Kolesnikova, K. (2024). Digitization of public services in Ukraine: Successes and challenges of digital transformation. *Foreign Trade: Economics, Finance, Law*. Retrieved from <https://www.eu-scientists.com/index.php/fag/article/view/15> [In English].
3. Antonova, O. (2025). Electronic democracy and digital state as instruments of civil society development in Ukraine. *Public Management and Administration*. Retrieved from <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2025-15-02-04> [In English].
4. Chukut, S. A. (2023). Orhanizatsiia nadannia elektronnykh posluh v Ukraini. *Publichne upravlinnia ta rehionalnyi rozvytok*, 20, 589–613 [In Ukrainian].
5. Bondar, H. L. (2021). Tsyfrova transformatsiia publichnoho upravlinnia ta polityka vidkrytykh danykh v Ukraini. *Publichne upravlinnia ta rehionalnyi rozvytok*, 12, 97–123 [In Ukrainian].

6. Spytska, L. (2024). E-government in Ukraine and the world: Comparative legal analysis. *Social and Legal Studies*, 7(1), 88–95 [In English].
7. Kirin, R. (2025). Problems of development of e-democracy and e-governance law in Ukraine. *Journal of Law and Public Administration*, 1, 161–176 [In English].
8. Gustafsson, M. (2025). Adaptive governance and digital technologies in Ukraine during war. *Government Information Quarterly*. Retrieved from <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0740624X25000504> [In English].
9. United Nations Department of Economic and Social Affairs. (2024). *E-government survey 2024*. United Nations [In English].
10. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2023). *Digital government index 2023: Results and key findings*. OECD Publishing. [In English].
11. Verkhovna Rada of Ukraine. (2003). *On electronic documents and electronic document management* (Law № 851-IV of May 22, 2003). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 36, Article 275 [In Ukrainian].
12. Verkhovna Rada of Ukraine. (2017). *On electronic trust services* (Law № 2155-VIII of October 5, 2017). *Holos Ukrainy*, № 206 [In Ukrainian].
13. Verkhovna Rada of Ukraine. (2017). *On the basic principles of cybersecurity of Ukraine* (Law № 2163-VIII of October 5, 2017). *Ofitsiynyi visnyk Ukrainy*, 89, 12–35 [In Ukrainian].
14. Verkhovna Rada of Ukraine. (2021). *On stimulating the development of the digital economy in Ukraine* (Law № 1667-IX of July 15, 2021). *Uriadovyi kurier*, 154 [In Ukrainian].
15. Verkhovna Rada of Ukraine. (2010). *On personal data protection* (Law № 2297-VI of June 1, 2010). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 34, Article 481 [In Ukrainian].
16. International Labour Organization. (2023). *Digital social dialogue: Opportunities and challenges*. ILO. [In English].

Received (надійшла до редакції): 17.04.2026

Accepted (прийнята до друку): 14.05.2026

Published (опублікована): 12.06.2026